

**BÀI PHÁT BIỂU CHỈ ĐẠO CỦA THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ NGUYỄN XUÂN PHÚC
TRONG HỘI NGHỊ TRỰC TUYẾN TOÀN QUỐC TRIỂN KHAI NGHỊ QUYẾT SỐ
01/NQ-CP VÀ SỐ 02/NQ-CP CỦA CHÍNH PHỦ TẠI BỘ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ
(Ngày 09 tháng 01 năm 2020)**

Tôi đã đọc báo cáo, xem video thấy báo cáo tiến bộ, sát sao, bớt lan man hơn, có tiến bộ rõ nét.

Tinh thần chung tôi nhận được là tư duy đổi mới của Bộ Kế hoạch và Đầu tư. Tinh thần tích cực hành động của Chính phủ đã được Bộ Kế hoạch và Đầu tư vận dụng tốt trong công việc của Bộ, đặc biệt là sử dụng công nghệ trong quá trình điều hành kinh tế - xã hội. Từ đầu năm nay, Bộ đã thành lập Trung tâm Đổi mới sáng tạo, Trung tâm Điều hành. Đây là điều rất quan trọng, thời kỳ mới mà không áp dụng công nghệ thì khó có được thành công.

Tôi đã đánh giá kết quả kinh tế năm 2019 rồi nhưng sẽ nói lại một vài ý về khả năng chống chịu và sức cạnh tranh tốt hơn của nền kinh tế nước ta một cách rất tâm đắc để các đồng chí có thể thấy được kết quả này.

Chúng ta hoàn thành tốt vượt mức, trong đó nhiều chỉ tiêu đạt kỷ lục. Như chúng ta đã mua thêm 20 tỷ USD, đưa tiền đồng vào thị trường nhưng lạm phát không tăng. Trong khi Trung Quốc phải bỏ lần lượt 3.000 để giữ tỷ giá, ngay cả Thái Lan phải bỏ ra 10 tỷ USD. Hay số tiền kiều hối gửi về Việt Nam năm trong nhóm đầu 10 nước với 17 tỷ USD. Chúng ta tăng thêm 10 bậc, không dễ dàng để đạt được kết quả như vậy trong môi trường kinh doanh quốc tế biến động và khó lường. Như được đánh giá, đây là nhờ những chính sách đúng đắn, sáng tạo, kiên định của chúng ta trong điều hành, tháo gỡ khó khăn trong sản xuất kinh doanh. Chúng ta bước vào cuộc cạnh tranh để phát triển và đã phát triển đúng hướng, linh hoạt, chặt chẽ; đồng thời thu hút mọi nguồn lực để phát triển.

Không những tăng trưởng tập đầu trong khu vực và thế giới, chúng ta còn giữ ổn định vĩ mô. Như đồng chí có nêu, lĩnh vực xã hội nhiều tiến bộ, an sinh xã hội, xóa đói giảm nghèo, bảo hiểm xã hội, giáo dục đào tạo, thể thao văn hóa, nhất là đổi mới sáng tạo trong lĩnh vực khoa học công nghệ, quỹ an sinh xã hội hiện nay 40 tỷ USD, được bảo vệ chắc chắn.

Điều quan trọng hơn là tăng trưởng cao hơn nhưng đi vào quỹ đạo bền vững, không vì tăng trưởng mà đánh đổi môi trường. Đây là quan điểm nhất quán. Tôi thường xuyên nhắc nhở Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường chúng ta không có chủ trương phát triển ào ạt mà bỏ qua môi trường của người dân. Tăng trưởng kinh tế toàn diện cả cung và cầu.

Tôi nói các địa phương rút kinh nghiệm. Các khối nông nghiệp, công nghiệp dịch vụ đều tăng trưởng, giảm dựa vào khai khoáng, động lực chính nằm ở lĩnh vực chế biến chế tạo, công nghiệp, dịch vụ, du lịch. Riêng đồ gỗ

xuất khẩu trên 11 tỷ USD, nông nghiệp xuất 41 tỷ USD, đứng đầu Đông Nam Á. Mỗi địa phương có một thế mạnh, các địa phương đều phát triển chứ không chỉ dựa vào nguồn lực khác.

Chất lượng tăng trưởng ngày càng tốt hơn, năng suất lao động tăng, cơ cấu kinh tế ổn định tốt, thu ngân sách vượt ở cả ba khu vực, nhất là khu vực Trung ương. Đây là năm đầu tiên 100% các địa phương đều vượt thu. Xuất khẩu vượt 517 tỷ USD, xuất siêu lớn, doanh nghiệp Việt Nam chiếm tỷ lệ cao trong kim ngạch xuất khẩu.

Nhân đây, tôi muốn nói về kế hoạch năm 2020, năng lực sản xuất kinh doanh dịch vụ của Việt Nam tăng lên trong năm 2019. Khối doanh nghiệp mới tăng lên. FDI thu hút được 38 tỷ USD, giải ngân trên 20 tỷ USD. Đặc biệt là tổng vốn đầu tư xã hội đạt 34% trên tổng GDP. Đây là yếu tố quan trọng, là sức dân và giải phóng nguồn lực. Sức dân của chúng ta lớn. Xã hội do dân, vì dân và cũng dựa vào nhân dân để phát triển. Người ta có niềm tin, người dân sẽ đầu tư. Người dân có quyền con người, quyền công dân, quyền tài sản để làm tốt việc này, không hình sự hóa các vấn đề kinh tế, tất cả các vấn đề như vậy. Đó là tiền đề quan trọng để bước vào kế hoạch năm 2020.

Bộ Kế hoạch và Đầu tư làm kế hoạch đầu tư, thống kê đã có đóng góp quan trọng và thiết thực. Toàn ngành đã vượt qua chính mình. Đây cũng là Bộ đi tiên phong về đổi mới tư duy, hành động và hiệu quả. Tôi đánh giá cao tâm huyết và quyết tâm của các đồng chí.

Tại Hội nghị toàn quốc hôm nay, tôi cũng nhấn mạnh thêm một số việc. Ở Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ trưởng là Tổ trưởng Tổ điều hành kinh tế vĩ mô và đồng thời là Tổ trưởng Tổ nghiên cứu tổng hợp hoàn thiện đề án Chiến lược 10 năm và Kế hoạch 5 năm tới. Hai việc này bận khủng khiếp, mất thời gian, đều là những việc rất nhiều công việc. Các đồng chí đã triển khai khối lượng nhiệm vụ lớn, có chất lượng, đúng thời gian tiến độ đề ra đạt 100%. Công tác triển khai có hiệu quả ngay trong bối cảnh thay đổi nhân sự với cán bộ chủ chốt. Các đồng chí Thứ trưởng Võ Thành Thống, Nguyễn Đức Trung, Trần Quốc Phương nắm bắt công việc nhanh.

Đến hôm nay tôi phát hiện một số cán bộ có năng lực tốt ngay cả các Cục trưởng, các Vụ trưởng, nhưng không có thời gian để nói ở đây. Nhất là các đồng chí đã cố gắng tập trung xây dựng thể chế chính sách về quản lý đầu tư công, đã trình Quốc hội nhiều dự án, nhất là dự án Luật Đầu tư công (sửa đổi). Đây là bước đột phá. Các đồng chí đã đóng góp tích cực cải thiện môi trường kinh doanh, giúp sớm thông qua Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa, triển khai dịch vụ công cấp độ 4.

Các đồng chí cũng đã công phu làm Luật Quy hoạch, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế. Luật này rất khó, nhiều nhiệm kỳ chưa thông qua được. Tôi trong Chính phủ các năm qua thấy Luật này còn nhiều phức tạp nhưng lần này cố gắng thông qua được Quốc hội ủng hộ.

Bộ Kế hoạch và Đầu tư cũng đã chủ động tham mưu xây dựng Nghị quyết số 50-NQ/TW về Chiến lược thu hút FDI thế hệ mới. Cái này cần cố gắng lắm, tổ chức hội thảo trong và ngoài nước, đánh giá, phân tích. Tôi đánh giá cao trong xu thế cách mạng 4.0 và chuyển đổi số, Bộ đã có nhiều tham mưu quan trọng như xây dựng Đề án thúc đẩy mô hình kinh tế chia sẻ, kết hợp Chiến lược quốc gia về Cách mạng công nghiệp lần thứ 4 tại Việt Nam, tổ chức thành công Diễn đàn quỹ đầu tư khởi nghiệp sáng tạo Việt Nam 2019, cũng như tích cực xây dựng Mạng lưới Đổi mới sáng tạo Việt Nam trong và ngoài nước. Chúng tôi rất ủng hộ để Bộ có Trung tâm Đổi mới sáng tạo Quốc gia đầu tiên, Trung tâm Điều hành, Hội nghị thu hút nhân tài... Đây là công việc mà nhiều Bộ đã trăn trở làm nhưng không được.

Kinh tế số tương lai sẽ chiếm 20% GDP và tương lai tỷ lệ này còn cao hơn nữa. Ông Jack Ma chỉ làm thương mại điện tử thôi, tất nhiên ở Trung Quốc dân số lớn nên cũng nhanh hơn. Ở Việt Nam cũng có nhiều lĩnh vực có thể ứng dụng kinh tế số với lợi thế nước ta đã có internet phổ cập.

Bộ Kế hoạch và Đầu tư là cơ quan tổng hợp để trình cơ quan chỉ đạo về đề án Chiến lược 10 năm. Năm vừa qua, Bộ đã tổ chức nhiều cuộc hội thảo lấy ý kiến nhiều chuyên gia, cán bộ lão thành. Bộ có nhiều chuyên viên về tư duy. Năm ngoái tôi nói khác, năm nay tôi nói cụ thể hơn như thế, mới mẻ hơn. Bộ Kế hoạch và Đầu tư có nhiều cán bộ tốt, đây là tập thể đoàn kết thống nhất, thương yêu và biết bảo ban nhau, từ đó có nguồn để đào tạo cán bộ phục vụ cho Đảng và nhân dân.

Năm 2019 các đồng chí làm việc tốt hơn năm 2018. Hôm nay, tôi xin thay mặt Đảng và Nhà nước, tôi đánh giá cao, chia vui, đặc biệt biểu dương các kết quả quan trọng Bộ Kế hoạch và Đầu tư, ngành Thống kê đã đạt được và tôi cũng tán thành, ủng hộ việc thực hiện chủ đề "*Khơi thông điểm nghẽn - Giải phóng nguồn lực - Hành động hiệu quả*" của các đồng chí để triển khai công tác năm 2020 và công tác phối hợp với các cơ quan Trung ương và các địa phương.

Cụ thể hơn như việc đầu tư nước ngoài thu hút trên 38 tỷ USD và giải ngân 20 tỷ USD, Cục Đầu tư nước ngoài đã có nhiều cố gắng thu hút nhiều quỹ đầu tư rất nổi tiếng. Nhân đây cũng biểu dương các Hội nghị của các địa phương đã chuẩn bị bài bản, mạnh mẽ để thu hút nguồn lực về địa phương mình: Thanh Hóa, Long An hay nhiều tỉnh khác, các đồng chí cũng có nhiều xúc tiến mạnh, kêu gọi đầu tư, các Giám đốc Sở Kế hoạch và Đầu tư tham mưu tốt cho các Hội nghị này để tìm nguồn lực phát triển.

Bên cạnh thành tích đạt được, chúng ta phải tháo gỡ khó khăn, khắc phục tồn tại. Tồn tại lớn nhất là giải ngân vốn đầu tư công ở khâu chế và thực hiện, nhất là khâu thực hiện. Tỷ lệ giải ngân nhìn chung là thấp, nhiều địa phương đạt tỷ lệ cao nhưng cũng nhiều địa phương giải ngân đạt tỷ lệ rất thấp. Các đồng chí Vụ trưởng Kế hoạch và Đầu tư và tài chính, các Giám đốc Sở Kế

hoạch và Đầu tư, các Bộ trưởng cần tham mưu tích cực đề tháo gỡ ngay từ trong quý I năm 2020 về giải ngân vốn đầu tư công. Đây cũng là một thời cơ bởi còn nhiều nguồn tiền để giải ngân, thúc đẩy tăng trưởng.

Công tác xây dựng lập kế hoạch đầu tư công vẫn còn vướng mắc, bất cập dựa trên những tiêu chí rõ ràng; danh mục các dự án đầu tư công còn dàn trải, còn bóng dáng của ban phát; giao kế hoạch vốn chậm, giao vốn nhiều lần, kéo dài thời gian giao vốn, ảnh hưởng tiến độ giải ngân và hiệu quả nguồn vốn đầu tư.

Quản lý đấu thầu dự án đầu tư công còn rất bất cập, thời gian đấu thầu kéo dài, hiệu quả đấu thầu chưa đạt được như kỳ vọng. Quá trình thực hiện còn nhiều sai sót, vi phạm. Nhiều nơi hủy thầu vô căn cứ, dấu hiệu tham nhũng, thông đồng, đấu thầu kém công khai vẫn còn ở một số ngành, địa phương.

Hôm qua tôi có nhận được ý kiến từ Chí Linh, Hải Dương. Hủy thầu vô căn cứ. Cái này cho kiểm tra, đưa lên Trung tâm Đấu thầu các đồng chí tán thành là không được đâu, gây hậu quả đấy.

Công tác triển khai hỗ trợ doanh nghiệp vừa và nhỏ còn hạn chế. Trong cuộc đối thoại các cấp Lãnh đạo của Chính phủ với các doanh nghiệp, kiến nghị chính sách pháp luật về thuế, tiếp cận vốn chúng ta biết kế hoạch nhưng là động lực tăng trưởng cho nên Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Cục Phát triển doanh nghiệp, Cục Quản lý đăng ký kinh doanh phải tháo gỡ, tìm hiểu kịp thời hơn, tạo điều kiện hơn cho doanh nghiệp. Tôi yêu cầu Bộ Kế hoạch và Đầu tư (Tổng cục Thống kê) gấp rút phát hành sách trắng về doanh nghiệp, sách trắng về hợp tác xã ngay trong quý I năm 2020.

Một tồn tại nữa là công tác cổ phần hóa, thoái vốn tại các doanh nghiệp nhà nước chậm, việc sắp xếp đổi mới các đơn vị sự nghiệp công lập rất trì trệ, 58 nghìn đơn vị sự nghiệp công lập của Việt Nam này nhưng rất ít doanh nghiệp tự cân đối, tự trang trải. Mục tiêu của Thủ tướng đưa ra năm nay là phải báo cáo Bộ Chính trị cho cải cách tiền lương, mà muốn cải cách tiền lương phải tinh giản, tự chủ các đơn vị sự nghiệp công lập, giảm biên chế mạnh mẽ, tìm người tài trong bộ máy để làm việc cho tốt, không để tình trạng quá đông nhưng hiệu quả kém, cái gì cũng có tình trạng xin cho, bao cấp, dựa dẫm.

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Kế hoạch và Đầu tư trình cho Chính phủ ban hành Nghị định số 57/2018/NĐ-CP thay cho Nghị định số 210/2013/NĐ-CP về cơ chế, chính sách khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn, nhưng mà tôi xin nói, Nghị định số 57/2018/NĐ-CP này có nhược điểm là hỗ trợ đầu vào mà chưa hỗ trợ đầu ra, dễ xảy ra tiêu cực trong quá trình hỗ trợ.

Chúng ta phải nhìn nhận năng suất, chất lượng, sức cạnh tranh của nền kinh tế chúng ta còn hạn chế, tính tự chủ, tự lực của nền kinh tế gia tăng nhưng chưa đạt yêu cầu, xuất khẩu FDI còn lớn, kể cả ngân sách, GDP, giá trị xuất khẩu, nội địa hóa giá trị xuất khẩu còn thách thức rất lớn trong điều hành của chúng ta.

Nhìn chung, thể chế chưa đáp ứng được yêu cầu nhất là trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp 4.0 như mô hình kinh tế mới, kinh tế chia sẻ, kinh tế số, phương thức thanh toán mới. Việc triển khai còn chậm, còn nhiều lúng túng trong khi thế giới đi nhanh, không chờ chúng ta. Bộ Kế hoạch và Đầu tư là Bộ tham mưu tổng hợp, tôi đề nghị với Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Khoa học và Công nghệ cần thúc đẩy mạnh mẽ hơn. Chúng ta đi chậm công nghệ, không áp dụng công nghệ, chưa áp dụng mô hình kinh tế mới thì năng suất, chất lượng cạnh tranh thấp.

Những chủ trương như vậy, Bộ Kế hoạch và Đầu tư không chỉ vạch ra định hướng tham mưu mà còn chỉ đạo “*sát sàp sát*” để vấn đề đi vào cuộc sống, phát huy hiệu quả, “*chủ trương 1, biện pháp 10, đôn đốc, kiểm tra 20*” thì mới đưa vào cuộc sống những thực thi mới.

Về chủ trương kinh tế ban đêm, vậy thì triển khai kinh tế ban đêm ở các địa phương, thành phố, thị xã như thế nào, quản lý thế nào để đảm bảo kinh tế ban đêm là một nguồn tăng trưởng mới của đất nước.

Tôi cũng đề nghị Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã cải cách cái này một phần rồi nhưng các Sở Kế hoạch và Đầu tư, các Cục/Vụ Kế hoạch và Đầu tư, tài chính ở các Bộ, cơ chế xin cho, phân bổ vốn, thanh toán cứ lai rai. Tôi biết chuyện xin cho ở một số Cục, Vụ, đừng tưởng tôi không biết, để các địa phương, các doanh nghiệp kêu ca, tôi cũng nghe một số họ tổng kết họ khen thưởng cũng nhiều mà đưa ra tồn tại cũng không ít. Có sự thông thoáng, phát triển của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, trước hết cần vận dụng giá trị tốt, khắc phục những mặt tồn tại của kinh tế thị trường, Đảng và Nhà nước chúng ta phải tiếp tục làm việc này nhiều hơn nữa.

Tôi nêu một số chiến lược cần lời giải, gợi ý từ Bộ Kế hoạch và Đầu tư.

Thứ nhất, tôi đã nhiều lần phát biểu về khát vọng một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng năm 2045 là một thực tế, không phải là tinh thần viễn vông. Bộ Kế hoạch và Đầu tư phải trực tiếp tham mưu chiến lược, lộ trình biến khát vọng đó thành hiện thực. Các địa phương, các Bộ, ngành cần hưởng ứng khát vọng Việt Nam hùng cường, thịnh vượng để đưa vào công việc, cuộc sống.

Thứ hai, trong bối cảnh thế giới diễn biến hết sức phức tạp, khó lường, đây cũng là cơ hội cho Việt Nam giữ vững ổn định chính trị xã hội. Vậy chúng ta cần làm gì để biến điều này thành lợi thế nổi trội trong thu hút dòng vốn đầu tư có chất lượng theo tinh thần Nghị quyết số 50-NQ/TW của Bộ Chính trị. Các đồng chí Bộ trưởng Kế hoạch và Đầu tư, Thông tin và Truyền thông, Khoa học và Công nghệ, Công Thương phải thu hút mạnh mẽ hơn nữa các tập đoàn công nghệ vào Việt Nam. “*Make in Vietnam*” được đặt ra trong thời điểm hiện nay để phát triển đất nước, còn không thì chúng ta tiếp tục khó khăn. Cho nên năm ngoài trên 38 tỷ USD FDI thì năm nay phải cao hơn, thu hút các tập đoàn công nghệ nhiều hơn.

Thứ ba, Cách mạng công nghiệp lần thứ tư mở ra cơ hội lớn cho các nước đang phát triển có thể đuổi kịp nước giàu, nhưng cũng kèm theo những thách thức. Việt Nam cần làm gì để tận dụng cách mạng 4.0, Việt Nam được đánh giá có nhiều lợi thế trong cuộc đua kinh tế số, vậy chúng ta cần làm gì để biến lợi thế này thành hiện thực. Cần khuyến nghị chính sách hỗ trợ cho các địa phương như thế nào để các địa phương thực sự xem Cách mạng công nghiệp 4.0, kinh tế số là nền tảng, là động lực chuyển đổi cơ cấu, phát triển nhanh và bền vững.

Nhiều nút thắt đã được tháo gỡ, nhiều động lực đã được khơi thông, nhưng nhìn chung hiệu quả cạnh tranh nền kinh tế Việt Nam còn yếu, tiềm ẩn nhiều rủi ro, nhiều nút thắt chưa được khơi thông, như thể chế, cơ sở hạ tầng, nguồn nhân lực. Cho nên tôi đề nghị năm 2020 này cần tháo gỡ được một số nút thắt lớn này để khơi thông động lực cho các địa phương, cho nền kinh tế.

Cần tiếp tục phân cấp, phân quyền, công khai minh bạch, giao quyền cho Chủ tịch tỉnh tự lo. Bộ Kế hoạch và Đầu tư không cần ôm giữ những lĩnh vực không cần thiết, mà làm tổng hợp, chính sách pháp luật, kiểm tra, đôn đốc thực hiện chủ trương lớn mà chúng ta đã đưa ra hướng đi như thế là đúng.

Tôi cũng nói về nguy cơ tụt hậu, bẫy thu nhập trung bình vẫn còn rất lớn với Việt Nam. Nguy cơ bẫy trung bình nhiều nước vấp phải, Việt Nam còn rất lớn, thứ nhất là tham nhũng, lợi ích nhóm; thứ hai là chính sách sai. Bộ Kế hoạch và Đầu tư phải thúc đẩy tháo gỡ, đưa đất nước Việt Nam thịnh vượng, hùng cường.

Những vấn đề văn hóa, xã hội nổi lên có thể kìm hãm phát triển bền vững trong dài hạn. Đạo đức mà xuống cấp, an ninh của người dân không an toàn, số người nghiện ma túy tăng lên, nhất là không có nguồn nhân lực có kỹ năng... các vấn đề về kinh tế - xã hội cũng cần phải được quan tâm song song.

Chênh lệch giàu nghèo gia tăng, vùng miền, các nhóm thu nhập khác nhau, chúng ta khắc phục cái này, đó là định hướng xã hội chủ nghĩa quan trọng mà chúng ta đang thúc đẩy phát triển.

Vấn đề già hóa dân số với tốc độ nhanh chóng tạo áp lực lớn lên hệ thống an sinh xã hội, chưa già đã giàu, chứ không phải chưa giàu đã già. Đề nghị các đồng chí phải suy nghĩ cái này.

Doanh nghiệp bình quân đầu người Việt Nam thấp, người ta 5 đến 6 người có 1 doanh nghiệp, còn chúng ta 120 người dân mới có 1 doanh nghiệp, chúng ta phải có nhiều doanh nghiệp lớn, đi liền với thương hiệu quốc gia, đó là nước phát triển. Chúng ta mãi chỉ một vài doanh nghiệp lớn. Các đồng chí tính để có nhiều doanh nghiệp Việt Nam xuất sắc. Phải thu hút doanh nghiệp trong và ngoài nước, công nghệ tiên tiến rất quan trọng.

Rồi thách thức về biến đổi khí hậu, môi trường, tài nguyên, đặc biệt là Đồng bằng sông Cửu Long rất nghiêm trọng.

Tôi nói nhanh một số nhiệm vụ trọng tâm năm 2020.

Bộ Kế hoạch và Đầu tư đóng vai trò như “một nhà toán học”, Bộ Kế hoạch và Đầu tư phải xung phong đi đầu trong việc giải bài toán lớn, có đầu bài khó về phát triển đất nước, nhất là khơi thông nguồn lực, khơi thông điểm nghẽn, nâng cao tính hiệu quả trong điều hành.

Năm 2020 có vị trí đặc biệt quan trọng, mặc dù năm 2019 chúng ta đạt được nhiều thành quả, đã giúp cho việc hoàn thành các mục tiêu cả nhiệm kỳ 2016 - 2020 dễ dàng hơn trong năm 2020, tuy nhiên tuyệt đối không được tự mãn, lơ là, chủ quan. Với mục tiêu nhiệm vụ năm 2020, yêu cầu Bộ Kế hoạch và Đầu tư cần hiến kế làm sao để các mục tiêu kinh tế - xã hội năm 2020 sớm về đích, làm sao để có thể tạo ra bứt phá hơn nữa ở các khâu, các cấp, các ngành, đặc biệt là các địa phương, để nhanh chóng đưa Nghị quyết số 01/NQ-CP, Nghị quyết số 02/NQ-CP và nhiều Nghị quyết khác của Chính phủ về đích sớm trong năm 2020. Đây là câu hỏi lớn?

Năm 2019 chúng ta cải thiện 10 bậc xếp hạng năng lực cạnh tranh toàn cầu của WEF, nhưng tụt 1 bậc xếp hạng năng lực cạnh tranh của WB. Trước đây chúng ta đặt mục tiêu đưa Việt Nam vào top 4 ASEAN và hướng tới các chuẩn mực OECD về chuẩn mực môi trường kinh doanh. Tuy nhiên, việc cải thiện thứ hạng so với các nước khác rất thách thức, tôi yêu cầu Bộ Kế hoạch và Đầu tư và hệ thống ngành Kế hoạch, Đầu tư và Thống kê nghiên cứu xem cần chính sách có tính đột phá lớn như thế nào để Việt Nam thăng hạng hơn nữa trong năm 2020 về môi trường kinh doanh, năng lực cạnh tranh.

Một vấn đề rất mới mà WB đánh giá, đó là tầng lớp trung lưu của Việt Nam tăng nhanh nhất thế giới. Lực lượng này đang là lực lượng quan trọng tạo động lực cho phát triển kinh tế - xã hội. Hiện nay là 15 triệu người thuộc tầng lớp trung lưu, chúng ta phấn đấu tới 2030-2045 thì ta có 50 triệu người. 50 triệu người thì hơn dân số Đài Loan, còn 5-6 triệu người thì hơn dân số Singapore hiện nay, tiềm lực rất lớn. Chúng ta đã thành công trong công cuộc xóa đói giảm nghèo và đã biến một phương châm của ông cha chúng ta, một người lo bằng kho người làm.

Vậy làm sao để vừa phát triển mạnh mẽ tầng lớp trung lưu, làm cho tầng lớp này trở thành một lực lượng quan trọng, tạo động lực cho phát triển mạnh mẽ đất nước.

Vấn đề lớn đặt ra thời gian qua, mà tôi với đồng chí Nguyễn Chí Dũng đi nhiều, là nói về liên kết vùng nhiều nhưng chưa làm được bao nhiêu. Bộ Kế hoạch và Đầu tư cần tổ chức nghiên cứu, đề xuất thể chế đột phá cho liên kết vùng, về cả cơ chế tổ chức, tài chính, ngân sách, quản trị, con người, điều phối. Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã đề xuất từ 6 vùng kinh tế thành 7 vùng, làm sao để các vùng này không còn bị cát cứ như thời gian qua, cát cứ nội vùng và liên vùng.

Tôi đề nghị Bộ Kế hoạch và Đầu tư lên kế hoạch tái đào tạo đội ngũ, ngay cả Bộ mình để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ mới. Chúng ta thay đổi nhiều thể chế thời gian qua, nhưng cán bộ, công chức hiểu chưa đầy đủ, còn hạn chế, thậm chí làm sai quy định.

Bộ Kế hoạch và Đầu tư phải chủ động tăng cường tổ chức các khóa tập huấn, phổ cập, cung cấp thông tin, hướng dẫn cách làm mới, quy định mới cho các cấp từ trung ương tới địa phương. Nhiệm vụ nguồn nhân lực có kỹ năng này không phải chỉ ở Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, mà chính cả ở Bộ lập kế hoạch, điều phối kế hoạch này cũng phải tham mưu chính sách này.

Đặc biệt, tôi yêu cầu Bộ Kế hoạch và Đầu tư, ngành Kế hoạch, Đầu tư và Thống kê, nhất là 63 tỉnh, thành phố triển khai kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh, đối nội, đối ngoại ngay từ tháng 01 năm 2020. Việc ngày nay không để ngày mai. Quyết liệt lên, sức cơ sở lên, mục tiêu là tốt hơn năm 2019. Cái này thành chủ trương rồi. Phải tự cường, quyết liệt trong từng vùng, từng ngành, từng địa phương. Năm 2019 thực hiện rất nhiều địa phương có cố gắng, nhưng cũng còn nhiều địa phương lẹt đẹt, trì trệ.

Cuối cùng tôi nói các đồng chí nghiên cứu, thúc đẩy việc lồng ghép 17 mục tiêu, 169 chỉ tiêu phát triển bền vững của Liên hợp quốc vào chiến lược quốc gia, các địa phương để sự phát triển của Việt Nam không lạc nhịp so với thế giới.

Cuối cùng, các đồng chí hỏi Thủ tướng câu hỏi Bộ của các đồng chí là Bộ gì của Chính phủ sau năm 2020. Việc đó là của Bộ Chính trị, Quốc hội, Trung ương Đảng. Nhưng tên thì nên thay đổi, theo quan điểm của cá nhân tôi thì đó có thể là Ủy ban Cải cách Đổi mới, như Trung Quốc, Trung Quốc có một Ủy viên Bộ Chính trị làm Bộ trưởng, Chủ nhiệm Ủy ban Cải cách Đổi mới; hay là Bộ Kinh tế - Chiến lược và Phát triển, như thế là vẫn rất cần thiết để đóng góp vào sự phát triển lớn mạnh của đất nước trên tinh thần đổi mới.